

Застосування засобів олімпізму у фізичному вихованні молодших школярів

Рубан Владислав Юрійович¹, Юзковець Ірина Олександрівна²

Опубліковано	Секція	УДК
30.03.2025	Освіта/Педагогіка	796.01/.09: 37.01/.09

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15294808>

Анотація. У статті розглядаються особливості застосування засобів олімпізму у фізичному вихованні молодших школярів.

В умовах збройної агресії Росії проти України актуалізуються питання запровадження інноваційних технологій у фізичному вихованні молодших школярів. На сьогодні одним із сучасних засобів патріотичного виховання, де пріоритет надається загальнолюдським цінностям, є запровадження цінностей олімпізму. Метою дослідження було проаналізувати досвід запровадження олімпійської освіти у процес фізичного виховання молодших школярів. Для досягнення мети використано аналіз, синтез і узагальнення наукової інформації з проблеми дослідження, навчально-методичної літератури та Інтернет джерел. Аналіз нормативних документів Нової української школи дозволяє стверджувати, що в освіті школярів чинне місце належить її олімпійській складовій. У впровадженні ідей олімпізму серед молодших школярів, наявні певні проблеми, які заважають реалізації олімпійської освіти у процесі навчання. Інтеграція олімпійської освіти в навчальний процес дозволяє долучити молодших школярів до гуманістичних ідеалів і цінностей олімпізму, що сприяє вихованню гармонійно розвиненої особистості, вирішує завдання, що стоять сьогодні перед українською освітою.

Найбільш оптимальною формою організації програм з олімпійської освіти є комплексне використання олімпійських цінностей та ідеалів під час проведення урочних, поурочних і позашкільних заходів. На сьогодні існує велика потреба в розробці науково обґрунтованого поєднання олімпійської освіти та патріотичного виховання в концепції Нової української школи.

Виокремлено засоби, за допомогою яких олімпійська освіта впроваджується в навчальний процес молодших школярів: інтелектуальні вікторини, тематичні свята, різноманітні конкурси, квести, тематичні малі олімпійські ігри тощо.

Ключові слова: молодші школярі, фізичне виховання, олімпізм, інноваційність, патріотичне виховання.

¹ Університет Григорія Сковороди в Переяславі доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту місце праці та посада ORCID 0000-0003-3771-5117

² Університет Григорія Сковороди в Переяславі доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту ORCID 0000-0001-9372-550X

The use of olympism in the physical education of younger schoolchildren

Annotation. The article discusses the features of the use of Olympic means in the physical education of younger schoolchildren.

In the context of Russia's military aggression against Ukraine, the issue of introducing innovative technologies in the physical education of primary schoolchildren is becoming more relevant. Today, one of the modern means of patriotic education, where priority is given to universal human values, is the introduction of the values of Olympism. The purpose of the research was to analyse the experience of introducing Olympic education into the process of physical education of primary schoolchildren. To achieve this goal, the article uses analysis, synthesis and generalisation of scientific information on the research problem, educational and methodological literature and Internet sources. An analysis of the NUS's regulatory documents suggests that its Olympic component has a significant place in the education of schoolchildren. In introducing the ideas of Olympism among primary schoolchildren, there are certain problems that hinder the implementation of Olympic education in the learning process.

The integration of Olympic education into the educational process allows primary schoolchildren to be exposed to the humanistic ideals and values of Olympism, which contributes to the education of a harmoniously developed personality and solves the challenges facing Ukrainian education today. At the same time, today there is a great need to develop a scientifically based combination of Olympic education and patriotic education in the concept of the New Ukrainian School.

The means by which Olympic education is introduced into the educational process of primary schoolchildren are identified: intellectual quizzes, thematic holidays, various competitions, quests, thematic small Olympic games, etc.

Keywords: primary schoolchildren, physical education, Olympism, innovation, patriotic education.

Вступ

В умовах тривалої збройної агресії Росії проти України актуалізуються питання запровадження інноваційних технологій у фізичному вихованні молодого покоління, які мають патріотичну спрямованість. Це пов'язано з необхідністю виховання патріотично налаштованої молоді. Молоді, яка стане стрижнем патріотичної єдності країни. У зв'язку з цим головним завданням, яке стоять перед українською освітою є виховання молоді на засадах єдності, формування соціальних відносин, єдиного духовно-культурного простору тощо.

Світовий досвід залучення молоді до ідеалів олімпізму свідчить, що вони можуть стати дієвою альтернативою негативному впливу воєнного стану.

То ж нині гостро відчувається необхідність організації системи поширення знань про цінності олімпізму та знань про олімпійську освіту, що сприятиме підвищенню рівня патріотично налаштованих почуттів у молодого покоління. Це сприяло б виховуванню у молоді ставлення до людини як до найвищої цінності, поглиблення системи знань про олімпійські ідеї та цінності, про важливість розвитку духовно та фізично розвинутої особистості.

З'ясовано, що останніми роками тема патріотичного виховання у фізичному вихованні молодших школярів була предметом наукових досліджень Н.В. Москаленко, Н.С. Сороколіт, І.Х. Турчик [1], Т. Сидорчук зі співавторами [2], Ю. Голод зі співавторами [3], В. Микитчик, В. Кашуби [4], М. Кожокар, Я. Галана [5] та інших.

Доведено, що одним із сучасних засобів патріотичного виховання, де пріоритет надається загальнолюдським цінностям, є запровадження цінностей олімпізму [6]. М.М. Булатова [6], Я.П. Галан [8], М.В. Кожокар зі співавторами [5] звертають увагу на гуманістичний характер ідей олімпізму, який є важливим для патріотичного розвитку людини.

Так, Я.П. Галан [8] вказує, що олімпізм відіграє значний вплив на культуру, тому він є вагомим чинником формування національно-патріотичних цінностей, а саме становлення свідомого громадянина своєї держави, патріота, який:

усвідомлює свою громадянську позицію та роль у суспільстві;

виражає повагу й любов до країни, її історичного минулого та сьогодення, культури й традицій.

Науковець зазначає, що завдяки засобам олімпійської освіти сучасне суспільство здатне сформувати патріотичну свідомість у дітей.

У той же час, олімпійська освіта є різноаспектною та охоплює різні галузі, зокрема педагогіку та фізичне виховання [8], саме тому вже сьогодні спостерігається активне впровадження олімпійської освіти в закладах дошкільної та загальної середньої освіти[1].

Мета дослідження – проаналізувати досвід та з'ясувати проблемні питання, які виникають під час запровадження олімпійської освіти у процес фізичного виховання молодших школярів.

Методи та організація дослідження. Для досягнення вказаної мети використано комплекс взаємопов'язаних методів, а саме: аналіз, синтез і узагальнення наукової інформації з проблеми дослідження, навчально-методичної літератури та Інтернет джерел.

Аналіз та узагальнення наукової літератури дали змогу визначити думки науковців щодо проблемних питань запровадження олімпійської освіти у процес фізичного виховання молодших школярів.

Застосування проблемно-пошукового підходу дало змогу сформулювати припущення щодо вагомості значення олімпійської освіти у процесі формування громадянських та соціальних компетентностей у молодших школярів.

Результати

Останнім часом в Україні активно популяризується новий напрям – олімпійська освіта – дієвий та ефективний засіб поширення знань про олімпійський рух та пропаганди ідеалів олімпізму – філософії життя, що об'єднує в гармонійне ціле якості тіла і духу, концепція виховання гармонійно розвиненої людини засобами спорту, розповсюдження гуманістичних ідей в житті суспільства, розвитку співпраці, взаємодопомоги і взаєморозуміння» [9, 10].

Таким чином можна впевнено стверджувати, що олімпійська освіта акумулює надбання людства з педагогіки, психології, фізичної культури і спорту, є засобом інтеграції в єдине ціле якості духу та тіла, забезпечення всебічного й гармонійного розвитку особистості, формування відповідної сучасному суспільству системи норм та цінностей.

Аналіз теорії й практики впровадження олімпійської освіти дозволив виділити дві основні моделі формування національних систем олімпійської освіти:

суспільну модель олімпійської освіти під егідою Національного олімпійського комітету або Національної олімпійської академії. Під час реалізації даної моделі – програми з олімпійської освіти не є загальнодержавними, тобто обов'язковими для використання у навчальному процесі, й тому не забезпечують залучення більшості дітей та молоді до засвоєння олімпійських цінностей;

суспільно-державна, заснована на взаємодії Міністерства освіти і науки України, Національного олімпійського комітету України та Олімпійської академії України, інших державних і громадських організацій, що покликані займатися рішенням проблем виховання підростаючого покоління.

Аналіз літератури також дозволив виділити етапи формування системи олімпійської освіти:

- витоки ідеї олімпійської освіти;
- формування основ олімпійської освіти;
- становлення й розвиток олімпійської освіти.

Аналіз наукової літератури та нормативно-правових документів дає підстави стверджувати, що на сьогодні в Україні активно впроваджуються засади олімпізму у Новій українській школі.

Олімпійська освіта стає невід'ємною складовою «Нової української школи» [8, 10, 12, 13, 14], що є одним з етапів відродження системи національного патріотичного виховання школярів.

З цього приводу доцільним, на наш погляд є приведення низки законодавчих актів України, а саме, які започатковують процес ефективного та систематичного патріотичного виховання молоді. Це:

1. Закон України «Про освіту» (зі змінами);
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами);
3. Указ Президента України № 334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді»;
4. Указ Президента України №53/2022 «Про невідкладні заходи щодо консолідації українського суспільства»;
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2021 № 673 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року» (зі змінами);
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988 «Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р.»;
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 954-р «Про затвердження плану заходів щодо популяризації державних символів України, виховання поваги до них у суспільстві»;
8. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України та заходи щодо її реалізації до 2025 року (наказ МОН № 527 від 06.06.2022);
9. спільний наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства культури і туризму України «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання молоді» (від 27.10.2009 № 3754/981/538/493).

Аналіз наукової літератури довів, що ідеї олімпійської освіти все активніше стають предметом наукового аналізу вчених. Так, питання впровадження у навчальний процес олімпійської освіти як фактору гуманізації суспільства розкриті в роботах провідних вчених М.М. Булатової, В.М. Платонова, В.М. Єрмолової, Я.П. Галана, О.А. Томенка, Н.В. Москаленко, О. М. Вацеби та інших. Певна кількість наукових досліджень присвячена розробленню змісту олімпійської освіти як фактору гуманізації фізичної культури учнівської молоді [15, 16].

Дослідниками встановлено, що олімпійська освіта акумулює надбання людства з педагогіки, психології, фізичної культури і спорту, що пов'язується з інтеграцією в єдине ціле якості духу та тіла, забезпеченням всебічного й гармонійного розвитку особистості, формуванням відповідних суспільству системи норм і цінностей. Таким чином гармонійне поєднання інтелекту, сили духу, фізичних якостей та тілесної краси є невід'ємною частиною філософії вітчизняної системи освіти, що узгоджуються з вимогами Нової української школи [11].

Аналіз нормативних документів Нової української школи дозволяє стверджувати, що в освітньому процесі молодших школярів чинне місце належить її олімпійській складовій. Саме тому реалізація змісту та вимог чинних освітніх програм Нової української школи дозволяє вирішувати завдання олімпійської освіти [11]. Так, до

переліку головних завдань фізкультурної освітньої галузі у початковій школі внесені положення про «усвідомлення ролі занять спортом і Олімпійського руху для формування самоповаги, впевненості в собі, прагнення досягати успіху, дотримуючись принципів чесної гри» [14] та «формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях» [13].

Зміст навчального предмета «Фізична культура» складають питання:

- історії виникнення Олімпійських ігор;
- ритуалів;
- церемоній;
- символів та ідеалів олімпійського руху;
- олімпійського принципу Fair Play;
- життєвого шляху відомих українських та зарубіжних спортсменів тощо.

Питання фізичного виховання в зарубіжних країнах та в Україні, зокрема у «Новій українській школі», патріотичного виховання молоді, олімпійської освіти, її функціонування та інтегрування в навчально-виховний процес докладно розкриті у монографії Я.П. Галана [8].

Науковцем розглянуто, узагальнено інноваційні форми олімпійської освіти. Докладно подано їх особливості в контексті патріотичного виховання дітей.

Дослідники М. Кожокар, Я. Галан [5] вказують, що основними формами роботи Нової української школи щодо патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку є:

- проведення вікторин;
- конкурсів малюнків на олімпійську тематику;
- олімпійських тижнів;
- олімпійських уроків;
- виховних годин;
- роботи зі створення виставок на олімпійську тематику;
- оформлення стіннівок;
- знайомство із символами олімпійського руху;
- зустрічі з видатними спортсменами, які своїми виступами та перемогами на змаганнях демонструють героїзм, патріотизм і стають прикладом для молодого покоління.

Між тим Я. П. Галан [8] зауважує, що в навчальний процес школярів наразі також широко впроваджуються:

- інтелектуальні вікторини із метою сприяння олімпійському руху та олімпійської освіти;
- тематичні свята з метою популяризації олімпійського руху та патріотизму щодо своєї країни, що виражається у формі знайомства з відомими олімпійцями;
- конкурси – засоби олімпійської освіти, у яких присутній змагальний або конкурсний характер;
- квести – засоби, за допомогою якого формуються певні знання, вміння та навички олімпійської тематики з поєднанням логічно виконаних дій у певній послідовності;
- видавництво літератури / журналів / плакатів тощо з проблем олімпійської освіти та олімпійського руху;
- телепрограми як засіб олімпійської освіти містять рекламу спортсменів, тренерів та інших спортивних функціонерів та олімпійського руху загалом у ЗМІ чи інтернеті;
- вебсайти як засіб олімпійської освіти містять загальну інформацію про олімпійський рух та / або олімпійську освіту з метою ознайомлення широкої аудиторії з цим питанням;

- тематичні малі олімпійські ігри – засіб олімпійської освіти, у якому цільова аудиторія через гру пізнає олімпійський рух;
- музеї та тематичні виставки – засоби олімпійської освіти, у межах яких відбувається створення музеїв чи виставок на тему олімпійського руху або спорту загалом.

Отже здобуття олімпійської освіти у закладах загальної середньої освіти відбувається шляхом функціонування системи фізичного виховання з використанням різних форм навчально-виховної, спортивно-масової, фізкультурно-оздоровчої, корекційно-розвивальної, культурно-просвітницької та соціально-педагогічної діяльності.

Найбільш дієвою формою фізичного виховання є традиційні уроки фізичної культури. А також ефективно застосування позаурочних форм фізичного виховання, під час яких відбувається проведення малих олімпійських ігор, олімпійського дня, олімпійського тижня, заняття у спортивних секціях, спортивні змагання, олімпійські читання, виховні години тощо.

Для реалізації олімпійської освіти у позаурочних формах використовуються:

- розповіді та виступи (із залученням відомих спортсменів і тренерів);
- творчі конкурси (на олімпійську тематику);
- групи продовженого дня (комплексне використання різних форм організації);
- виховні заходи (особливо з використанням наочних матеріалів – презентації, відео та фото матеріали);
- показові виступи (старшокласників, гостей школи, видатних спортсменів);
- олімпійські дні та олімпійські тижні (що, вже традиційно проводяться, проте варто залучати якомога більшу кількість учнів школи та їх батьків);
- змагання (між класами, паралелями, школами);
- спортивні секції і гуртки;
- вікторини, свята, забави тощо.

Отже найбільш оптимальною формою організації програм з олімпійської освіти є комплексне використання олімпійських цінностей та ідеалів під час проведення урочних, поурочних і позашкільних заходів. Однак, реалізація програм олімпійської освіти потребує певних затрат під час підготовки та проведення заходів.

Форми фізичного виховання, які використовуються у процесі фізичного виховання з молодшими школярами з метою популяризації ідей олімпізму повинні доповнювати одна одну.

З метою більш якісної популяризації ідей та принципів олімпізму доцільним є залучення до проведення спортивно-масових заходів не тільки учнів а й батьків та вчителів – на це акцентують увагу практично усі науковці, предметом наукових досліджень у яких було запровадження ідей олімпізму у закладах освіти. Це пов'язано з тим, чим ширшим буде контингент залучених до заходів олімпійської освіти, тим більш позитивний результат буде отримано завдяки формуванню активного та здорового молодого покоління.

Таким чином пріоритетом впровадження олімпійської освіти в закладах загальної середньої освіти нині повинна бути не тільки пропаганда навчання протягом усього життя та усвідомлення, необхідності постійного вдосконалення.

Н.В. Гладун [17] зауважує, що у процесі реалізації механізму формування проявів патріотизму у дітей доцільно звертати увагу на добір методів навчальної діяльності, які стимулюють процес засвоєння знань, формування патріотичної свідомості тощо. З цією метою використовують:

- пізнавальний;
- емоційний;
- операційно-діяльнісний методи.

У той же час, реалізація концепції національно-патріотичного виховання може відбуватися на уроках з фізичного виховання під час вивчення таких тем, як:

- відродження Олімпійських ігор сучасності;
- визначні спортивні досягнення олімпійців;
- Олімпійська Україна;
- Паралімпійський рух на сучасному етапі;
- основні цінності олімпізму;
- олімпійська філософія та здоровий спосіб життя тощо.

У результаті проведення наукових досліджень О.С. Кольцовою [18] виявлено критерії ефективності олімпійської освіти. Такими критеріями на її думку є:

інтелектуальний – знання:

- історії та сьогодення Олімпійських ігор;
- різновидів та правил спортивної діяльності;
- засобів та методів досягнення високих спортивних результатів;
- етичних поведінкових норм;
- принципів Fair Play (дані принципи є основою багатьох освітніх програм у таких провідних країнах як Канада, США, Німеччина, Чехія, Туреччина та інші. На основі даних програм у клубах, навчальних закладах організується відповідна робота), а також
- здатність до самоосвіти, самоаналізу;

поведінковий:

- стійкий інтерес до занять спортом;
- потреба в гармонійному розвитку;
- активна життєва позиція;
- мотивація до здорового способу життя;
- наявність умінь та навичок особистої та суспільної гігієни, ставлення до людей, самого себе;

емоційно-вольовий – сформованість цінностей олімпізму:

- патріотизм;
- чесність;
- дисциплінованість;
- відповідальність;
- толерантність;
- старанність;
- принциповість;
- вірність та інші;

практичний:

- уміння використовувати знання, уміння й навички на практиці;
- допомагати іншим.

Крім того О.С. Кольцова [18] зазначає, що у змісті ефективної олімпійської освіти належать знання про:

- олімпійську символіку;
- історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції;
- відродження сучасних Олімпійських ігор;
- олімпійські види спорту;
- міжнародну олімпійську систему;
- становлення і сьогодення олімпійського руху в Україні тощо.

У зв'язку з чим науковицею визначено три напрями підготовки й три складники готовності вчителя (як головного носія знань з олімпійської освіти) до інтеграції олімпійської освіти в сучасну систему освіти:

- **науково-теоретичні знання** – знання:
  - організаційних засад олімпійської освіти;
  - принципів олімпізму;
  - психолого-педагогічних особливостей учнів;
  - норм поведінки;
  - особливостей інтеграції олімпійської освіти;
  - технологій виховної роботи;
- практичні вміння:**
  - гностичні – уміння осмислювати й оцінювати власну діяльність, зацікавити кожну дитину метою олімпійської освіти;
  - проєктувальні – уміння прогнозувати педагогічну діяльність, розробляти програми (проєкти, технології) виховної роботи;
  - конструктивні – уміння будувати моделі власної діяльності незалежно від ситуації, знаходити оригінальні рішення;
  - організаторські – уміння організовувати спільну діяльність, утворювати виховний простір;
  - комунікативні – уміння переконувати, спонукати до дії, здійснювати корекцію певної позиції, налагоджувати дружні стосунки між дітьми в процесі спілкування);
- особистісні якості** – сформованість:
  - морально-етичних норм;
  - гуманність;
  - соціальна активність.

Таким чином впровадження системи олімпійської освіти в освітній процес молодших школярів дозволяє вирішувати основні завдання олімпійської освіти, серед яких є формування:

- світогляду;
- морально-вольових якостей;
- позитивної мотивації до навчання та фізичного виховання;
- підвищення олімпійського виховання у повсякденному житті.

У той же час К. Кострикова [19] зазначає, що у впровадженні ідей олімпізму наявні певні проблеми, які заважають ефективній реалізації олімпійської освіти у процесі навчання.

Такими проблемами на думку науковиці є наступні:

- проблематика олімпійської освіти у наукових дослідженнях, що проводять заклади вищої освіти фізичного виховання і спорту не отримала достатнього поширення (окремі публікації, методичні рекомендації, матеріали науково-практичних конференцій свідчать про відсутність налагодженої системи, хаотичний характер організації наукових досліджень, які торкаються окремих питань олімпійської освіти) [19];
- дуже рідко використовуються сучасні інформаційні комп'ютерні технології для супроводу лекційних і семінарських занять з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти;
- відкритий опір впровадженню деяких норм нового закону з боку груп впливу, що існують в освіті;
- небажання учнів та педагогів самостійно щось робити для покращення стану освіти тощо.

Беззаперечно, що описані вище проблеми впровадження ідей олімпізму в освітньому процесі мають опосередкований негативний вплив і на процес запровадження ідей олімпізму у закладах загальної середньої освіти.

Крім того слід також зауважити на існування розбіжностей у розумінні сутності олімпізму, його окремих філософських і теоретичних передумов, а також у визначенні структури та змісту процесу олімпійської освіти [20].

Також виявлено, що дослідженнями Н. Карабанової, А. Альшиної, О. Бичук доведено, що основними бар'єрами для поширення знань з засад олімпізму є:

- недостатня кількість кваліфікованих спеціалістів, на що звернуло увагу 43,9 % опитаних респондентів;
- брак навчальної літератури (31,7 %);
- недостатня кількість методичних матеріалів (17,1 %) [21].

Вчені вбачають наступні шляхи підвищення ефективності впровадження олімпійської освіти серед дітей молодшого шкільного віку:

- сприяти підвищенню рівня олімпійської освіченості учнів загальноосвітніх навчальних закладів, шляхом введення в програми занять з фізичної культури та інших освітніх дисциплін (історії, географії, математики, літератури, тощо) методичних рекомендацій, спрямованих на взаємозв'язок навчального матеріалу з олімпійськими ідеалами;
- практикувати диференційований підхід при поширенні олімпійських знань серед підростаючого покоління, залежно від рівня акредитації навчального закладу, віку, тощо;
- застосовувати спеціальні ситуаційні завдання, спрямовані на формування здібностей до активного подолання проблем, що стримують подальшу популяризацію олімпійської освіти в процесі підготовки майбутніх викладачів і вчителів фізкультури.

У зв'язку з необхідністю ефективної популяризації олімпійської освіти М.М. Булатова зауважує на підвищення рівня знань про олімпійський рух, який неодмінно повинен:

- супроводжуватись видавничою діяльністю нових підручників, посібників, методичних рекомендацій, популярної літератури з фізичного виховання;
- поліпшувати матеріально-технічну базу навчальних закладів;
- оновлювати обладнання та спортивний інвентар;
- покращувати гігієнічні умови занять фізичного виховання.

Висновки

Здійснений аналіз дає змогу дійти висновку, що з метою якісного патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку доцільно застосовувати олімпійську освіту. Аналіз досвіду запровадження олімпійської освіти у процес фізичного виховання молодших школярів дає можливість виокремити засоби, за допомогою яких олімпійська освіта впроваджується в навчальний процес молодших школярів. Такими засобами є:

- інтелектуальні вікторини;
- тематичні свята;
- різноманітні конкурси;
- квести;
- тематичні малі олімпійські ігри тощо.

Узагальнено досвід запровадження олімпійської освіти у процес фізичного виховання молодших школярів та погляди науковців на даний процес. З'ясовано, що Єрмолова В.М. [16] та С.Т. Сапрун [22] наполягають на тому, що поширення ідей олімпізму серед учнів початкових класів повинно охоплювати не лише окремі класи та школи регіонів, а отримати належну матеріально-технічну, методичну та інформаційно-правову базу.

У процесі нашого дослідження підтверджено положення про те, що інтеграція олімпійської освіти в навчальний процес дозволяє долучити молодших школярів до

гуманістичних ідеалів і цінностей олімпізму, що сприяє вихованню гармонійно розвиненої особистості, вирішує завдання, що стоять сьогодні перед українською освітою.

З'ясовано, що нині під час запровадження олімпійської освіти виникають певні проблемні питання. Так на сьогодні існує велика потреба в розробці науково обґрунтованого поєднання олімпійської освіти та патріотичного виховання в концепції Нової української школи

У перспективах подальших досліджень вбачаємо аналіз рівня набутих громадянських та соціальних компетентностей в умовах впровадження олімпійської освіти.

Список використаних джерел

1. Москаленко Н.В., Сороколіт Н.С., Турчик І.Х. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи «Нова українська школа». Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. Київ, 2019. Вип. 5 (113). С. 223-228
2. Сидорчук Т., Москаленко Н., Афанасьєв С., Сергєєв А., Решетилова В. Формування у молодших школярів діяльнісного компонента соціальної компетентності в процесі фізичного виховання. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, 2024. (11(184), 203-207. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.11\(184\).41](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.11(184).41)
3. Голод Ю., Пітин М, Пасічник В., Ковальчук Л. Теоретичний огляд сучасних підходів до змісту занять фізичною культурою учнів 1-4 класів. Освіта. Інноватика. Практика. 2024. Т. 12, № 7. С. 21-28. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i7-003>
4. Микитчик В., Кашуба В. Особливості формування патріотизму у дітей молодшого шкільного віку в процесі фізичного виховання. Спортивний вісник Придніпров'я, 2023. № 2. С. 51-57 <https://doi.org/10.32540/2071-1476-2023-2-051>
5. Кожокар М., Галан Я. Олімпійська освіта як стрижень реалізації методів, форм і засобів патріотичного виховання в Новій українській школі. Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. Вип 27, том 2. С. 300-304. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/27.203587>
6. Булатова М.М. Система олімпійської освіти в Україні. Фізичне виховання в школі. 2008
7. Кожокар М.В., Васкан І.Г., Галан Я.П. Олімпійська освіта як складник патріотичного виховання дітей і молоді. Іноваційна педагогіка. 2019. Випуст 18. Т.2. С. 180-183. <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-18-2-39>
8. Галан Я.П. Олімпійська освіта в контексті патріотичного виховання дітей: монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2022. 216 с.
9. Булатова М. Олімпізм як універсальна концепція виховання та освіти молоді. Фізичне виховання в школі № 1 (51) 2008. С. 40-43.
10. Радченко Л., Єрмолова В., Кроль І. Засоби олімпійської освіти у формуванні громадянсько-патріотичного виховання школярів. Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення: матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф (м. Київ, 25-26 серпня 2022 року), 2022. С. 318-324.
11. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. URL: (PDF) [Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи.](#) (дата звернення: 22.03.2025)

12. Наумчук В., Палічук Ю. Розвиток олімпійської освіти школярів в умовах становлення Нової української школи. 2023. URL: (PDF) РОЗВИТОК ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
13. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 2022. Навчальні програми для 1-4 класів | Міністерство освіти і науки України (дата звернення: 23.03.2025)
14. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. URL: Навчальні програми для 1-4 класів | Міністерство освіти і науки України (дата звернення: 23.03.2025)
15. Булатова М.М., Єрмолова В.М. Олімпійська освіта у системі навчально-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів України. Навчальне видання. Київ: Олімпійська література, 2007. 44 с.
16. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика. Київ, 2011. 335 с.
17. Гладун Н.В. Виховання громадянина та патріота на уроках фізичної культури URL: https://urok.osvita.ua/materials/grom_osvita/53467/attachment-download/20414/ (дата звернення 26.03.2025).
18. Кольцова О.С. Популяризація здорового способу життя та занять спортом засобами олімпійської освіти. Наука і освіта. 2015. №4. С. 96-99
19. Кострікова К. Механізми імплементації олімпійської освіти у освітній процес школярів. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/341794005_MECHANIZMI_IMPLIMENTACII_OLIMPIJSKOI_OSVITI_U (дата звернення: 23.03.2025)
20. Виховання школярів на основі цінностей олімпізму : Методичні рекомендації для педагогів-організаторів і вчителів / [укл. О.А. Томенко]. Суми : Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2009. 36 с.
21. Карабанова Н., Альошина А., Бичук О. Олімпійська освіта та визначення її ролі майбутніми фахівцями фізичної культури й спорту. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. Вип. 28. с. 209-213
22. Сапрун С.Т. Організаційно-методичні основи олімпійської освіти учнів молодшого шкільного віку (на прикладі учнів 4-х класів): автореф. дис. канд. наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт”. Львів держ. ун-т фіз. культури. Л., 2015. 20 с.